

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

1998

Julkaistu Helsingissä 5 päivänä helmikuuta 1998

N:o 68—82

SISÄLLYS

N:o	Sivu
68	Laki rahanpesun estämisestä ja selvittämisestä 165
69	Laki luottolaitostoinnasta annetun lain muuttamisesta 170
70	Laki ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa annetun lain 24 §:n muuttamisesta 171
71	Laki sijoituspalveluyrityksistä annetun lain muuttamisesta 172
72	Laki ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen oikeudesta tarjota sijoituspalvelua Suomessa annetun lain 16 §:n muuttamisesta 173
73	Laki osuuskuntalain muuttamisesta 174
74	Laki vakuutusyhtiölain muuttamisesta 175
75	Laki ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain muuttamisesta 176
76	Laki vakuutuksenvälittäjistä annetun lain muuttamisesta 177
77	Laki panttilainauslaitoksista annetun lain muuttamisesta 178
78	Laki poliisin henkilörekistereistä annetun lain 13 §:n 2 momentin 5 kohdan kumoamisesta 179
79	Laki rikoslain 32 luvun 1 §:n muuttamisesta 180
80	Laki rahoitustarkastuslain 20 §:n muuttamisesta 181
81	Laki ympäristövahinkovakuutuksesta 182
82	Laki vakuutusopimuslain 1 §:n muuttamisesta 188

N:o 68

Laki

rahanpesun estämisestä ja selvittämisestä

Annettu Helsingissä 30 päivänä tammikuuta 1998

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Lain tavoite

Lain tavoitteena on estää rahanpesua, edistää sen paljastamista ja tutkintaa sekä tehostaa rikoksen tuottaman hyödyn jäljittämistä ja takaisinsaantia.

vun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettua toimintaa;

2) rahanpesun selvittämisellä epäilyttäviin liiketoimiin liittyvien 5 ja 10 §:ssä tarkoitettujen ilmoitusten vastaanottamista, tallettamista, selvittämistä ja tutkintaa; sekä

3) ilmoitusvelvollisella 3 §:ssä mainittuja yhteisöjä ja elinkeinonharjoittajia.

2 §

Määritelmiä

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) rahanpesulla rikoslain (39/1889) 32 lu-

3 §

Ilmoitusvelvolliset

Tässä laissa tarkoitettuja ilmoitusvelvollisia ovat:

HE 158/1997
HaVM 26/1997
EV 221/1997

Neuvoston direktiivi 91/308/ETY

1) luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (1607/1993) tarkoitettu luotto- ja rahoituslaitos;

2) ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa annetussa laissa (1608/1993) tarkoitettu ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen sivukonttori ja edustusto;

3) sijoituspalveluyrityksistä annetussa laissa (579/1996) tarkoitettu sijoituspalveluyritys sekä muu sellainen yhteisö, joka ei ole sijoituspalveluyritys, mutta joka harjoittaa liiketoimintanaan ammattimaisesti sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 16 §:ssä tarkoitettua toimintaa;

4) ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen oikeudesta tarjota sijoituspalvelua Suomessa annetussa laissa (580/1996) tarkoitettu ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen sivuliike ja edustusto;

5) osuuskuntalain (247/1954) 3 luvussa tarkoitettu säästökassatoimintaa harjoittava osuuskunta;

6) vakuutusyhtiölaissa (1062/1979) tarkoitettu vakuutusyhtiö;

7) ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annettussa laissa (398/1995) tarkoitettu ulkomaisen vakuutusyhtiön edustusto;

8) vakuutuksenvälittäjistä annetussa laissa (251/1993) tarkoitettu vakuutuksenvälittäjä;

9) panttilainauslaitoksista annetussa laissa (1353/1992) tarkoitettu panttilainauslaitos;

10) arpajaislain (491/1965) 3 §:n 2, 3 ja 4 momentissa tarkoitettut yhteisöt, jotka harjoittavat vedonlyönti-, totopeli- tai pelikasinotoimintaa, sekä elinkeinonharjoittajat tai yhteisöt, jotka välittävät veikkausasetuksessa (241/1993) tarkoitettuihin vedonlyönti- ja hevoskilpailujen tuloksiin liittyviin veikkauspeleihin sekä totopeliasetuksessa (236/1995) tarkoitettuihin totopelieihin liittyviä osallistumisilmoituksia ja -maksuja; sekä

11) kiinteistönvälittäjäasetuksessa (181/1993) tarkoitettu kiinteistönvälittäjä.

4 §

Rahanpesun selvittelykeskus

Rahanpesun selvittämiseen kuuluvien tehtävien hoitamista varten keskusrikospoliisissa on rahanpesun selvittelykeskus, jäljempänä selvittelykeskus. Selvittelykeskuksen tehtävänä on myös edistää eri viranomaisten yhteistyötä rahanpesun torjunnassa sekä yhteistyötä ja tietojen vaihtoa rahanpesun selvittämisestä huolehtivien vieraan valtion vi-

ranomaisten ja kansainvälisten järjestöjen kanssa. Keskusrikospoliisi antaa vuosittain poliisitoimesta vastaavalle ministeriölle selvityksen selvittelykeskuksen toiminnasta sekä rahanpesun vastaisen toiminnan yleisestä edistymisestä Suomessa.

5 §

Viranomaisten ja muiden valvomaan asetettujen valvonta- ja ilmoitusvelvollisuus

Ilmoitusvelvollista valvovan viranomaisen, säästöpankkilaisissa (1270/1990) tarkoitettun säästöpankkitarkastuksen, osuuspankkilaisissa (1271/1990) tarkoitettun osuuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisön sekä osuuskuntalaisissa tarkoitettun säästökassatarkastajan tulee valvoa tähän lakiin tai sen nojalla annettuihin säännöksiin sisältyvien velvollisuuksien täyttämistä.

Jos 1 momentissa tarkoitettu viranomainen tai muu valvomaan asetettu suorittamansa valvonnan tai muutoin tehtäviensä hoidon yhteydessä ilmi tulleiden seikkojen nojalla katsoo, että on syytä epäillä liiketoimeen sisältyvien varojen tai muun omaisuuden laillista alkuperää, sen on ilmoitettava asiasta selvittelykeskukselle.

6 §

Tunnistamisvelvollisuus

Sen lisäksi, mitä jäljempänä säädetään, on ilmoitusvelvollisen aina todettava asiakkaansa henkilöllisyys, jos on syytä epäillä liiketoimeen sisältyvien varojen tai muun omaisuuden laillista alkuperää.

Edellä 3 §:n 1—8 kohdassa tarkoitettun ilmoitusvelvollisen on todettava vakituisen asiakkaansa henkilöllisyys. Sama vaatimus koskee myös muita kuin vakituisia asiakkaita, kun suoritettavan liiketoimen suuruus tai toisiinsa kytkeytyvien toimenpiteiden suuruus yhteensä on yli 15 000:ta ecua vastaava markkamäärä, kuitenkin aina vähintään 90 000 markkaa.

Edellä 3 §:n 6—8 kohdassa tarkoitettun ilmoitusvelvollisen ei tarvitse todeta asiakkaansa henkilöllisyyttä, jos:

1) toimeksiantosopimus koskee sellaista vakuutusta, jossa vakuutuskaudelta maksettava maksu on enintään 1 000:ta ecua vastaava markkamäärä, kuitenkin aina vähintään 6 000 markkaa, taikka jossa kertavakuutus-

maksu on enintään 2 500:aa ecua vastaava markkamäärä, kuitenkin aina vähintään 15 000 markkaa;

2) toimeksiantosopimus koskee sellaista lakisäateisistä työeläkevakuutusta tai yrittäjäläkevakuutusta, johon ei liity takaisinos-toehtoa ja jota ei voida käyttää lainan vakuutena; tai

3) vakuutuksesta maksettava maksu suoritetaan vakuutuslainsäätäjän Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa toimiluvan saaneessa luotto- tai rahoituslaitoksessa olevalta tililtä taikka muun kuin Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa toimiluvan saaneen luotto- tai rahoituslaitoksen Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa toimivassa sivukonttorissa olevalta tililtä.

Edellä 3 §:n 10 kohdassa tarkoitettun ilmoitusvelvollisen on todettava asiakkaansa henkilöllisyys:

1) pelikasinotoiminnassa; sekä

2) vedonlyöntitoiminnassa tai totopelissä pelaajan asettaman rahapanoksen ollessa yhtenä suorituksena tai toisiinsa kytkeytyvinä suorituksina yhteensä yli 3 000:ta ecua vastaava markkamäärä, kuitenkin aina vähintään 18 000 markkaa.

Edellä 3 §:n 11 kohdassa tarkoitettun ilmoitusvelvollisen on todettava asiakkaansa henkilöllisyys ennen liiketoimen loppuun suorittamista, kun suoritettavan liiketoimen suuruus yhtenä toimenpiteenä tai toisiinsa kytkeytyvinä toimenpiteinä on yhteensä yli 150 000:ta ecua vastaava markkamäärä, kuitenkin aina vähintään 900 000 markkaa. Asiakkaan henkilöllisyyttä ei tarvitse todeta, jos liiketoimeen sisältyvä maksu suoritetaan asiakkaan Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa toimiluvan saaneessa luotto- tai rahoituslaitoksessa olevalta tililtä taikka muun kuin Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa toimiluvan saaneen luotto- tai rahoituslaitoksen Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa toimivassa sivukonttorissa olevalta tililtä.

Asiakkaan henkilöllisyyttä ei tarvitse todeta, jos asiakas on Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa toimiluvan saanut luottolaitos, rahoituslaitos, sijoituspalveluyritys tai henkivakuutusyhtiö taikka muun kuin Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa toimiluvan saaneen luottolaitoksen, rahoituslaitoksen, sijoituspalveluyrityksen tai henkivakuutusyhtiön Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa toimiva sivukonttori.

7 §

Tunnistamisvelvollisuus toisen lukuun toimittaessa

Jos on todennäköistä, että asiakas toimii toisen henkilön lukuun, on henkilöllisyyden toteaminen käytettävissä olevin keinoin ulotettava myös tähän henkilöön.

8 §

Tunnistamistietojen säilyttäminen

Asiakkaan tunnistamistiedot on säilytettävä luotettavalla tavalla vähintään viiden vuoden ajan liiketoimen tai asiakassuhteen päättymisestä.

9 §

Huolellisuusvelvollisuus

Ilmoitusvelvollisen on asianmukaista huolellisuutta noudattaen selvitettävä perusteet ja tarkoitus sen palvelujen käytölle, jos se havaitsee, että ne poikkeavat tavanomaisesta niiden rakenteen tai suuruuden suhteen tai ilmoitusvelvollisen koon tai sen toimipaikan suhteen tai että niillä ei ole ilmeistä taloudellista tarkoitusta taikka että ne eivät sovi yhteen asiakkaan taloudellisen tilanteen tai liiketoimien kanssa.

10 §

Ilmoitusvelvollisuus

Jos ilmoitusvelvollisella on 9 §:ssä tarkoitettun huolellisuusvelvollisuuden täytettyään tai muutoin syytä epäillä liiketoimeen sisältyvien varojen tai muun omaisuuden laillista alkuperää, sen on viipymättä ilmoitettava asiasta selvittelykeskukselle ja annettava pyynnöstä kaikki tiedot ja asiakirjat, joilla saattaa olla merkitystä epäilyn selvittämiseksi.

Edellä 3 §:n 9 kohdassa tarkoitettun ilmoitusvelvollisen on tehtävä 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus, jos kyse on taloudelliselta arvoltaan merkittävästä pantista.

Ilmoituksen tekoa ei saa paljastaa sille, johon epäily kohdistuu, eikä muulle henkilölle.

11 §

Liiketoimen keskeyttäminen ja siitä kieltäytyminen

Jos ilmoitusvelvollisella on syytä epäillä liiketoimeen sisältyvien varojen tai muun omaisuuden laillista alkuperää, sen on keskeytettävä liiketoimi lisäselvityksiä varten tai kieltäydyttävä siitä.

Jos liiketoimea ei voida jättää toteuttamatta taikka jos liiketoimen keskeyttäminen tai siitä kieltäytyminen todennäköisesti vaikeuttaisi liiketoimen edunsaajan selville saamista, voidaan liiketoimi kuitenkin suorittaa, minkä jälkeen asiasta on välittömästi tehtävä 10 §:ssä tarkoitettu ilmoitus.

Saatuun ilmoituksen epäilyttävästä liiketoimesta voi selvittelykeskuksessa työskentelevä päällystön kuuluva poliisimies antaa määräyksen pidättäyään suorittamasta liiketoimasta enintään viiden arkipäivän ajaksi, jos tällainen pidättäytyminen on tarpeen rahanpesun selvittämiseksi.

12 §

Tietojen saanti, tallettaminen, käyttö ja luovutus

Selvittelykeskuksella on oikeus saada vironomaiselta tai julkista tehtävää hoitamaan asetetulta yhteisöltä rahanpesun selvittämisessä tarvittavat tiedot ja asiakirjat maksutta sen estämättä, mitä liike- ja ammattisalaisuutta tai yksilön, yhteisön tai säätiön taloudellisia olosuhteita tai taloudellista asemaa koskevien tietojen salassapidosta säädetään.

Päätöksen salassa pidettävien tietojen hankkimisesta 1 momentissa tarkoitettussa tapauksessa tekee selvittelykeskuksessa työskentelevä päällystön kuuluva poliisimies.

Selvittelykeskuksella on oikeus saada yksityiseltä yhteisöltä tai henkilöltä selvittelykeskuksessa työskentelevän päällystön kuuluvan poliisimiehen kirjallisesta pyynnöstä rahanpesun selvittämisessä tarvittavia tietoja yhteisön jäsentä, tilintarkastajaa, säästökassatarkastajaa, hallituksen jäsentä tai työntekijää velvoittavan salassapitovelvollisuuden estämättä.

Selvittelykeskuksella on oikeus tallettaa 5 ja 10 §:n sekä 1 ja 3 momentin perusteella saamansa tiedot. Tietoja saa käyttää ja luovuttaa vain rahanpesun estämiseksi ja selvittämiseksi.

13 §

Viittaus eräisiin lakeihin

Tämän lain lisäksi on rahanpesun selvittämisessä voimassa mitä poliisilaissa (493/1995) säädetään poliisitutkinnasta, jollei asian selvittämiseen sovelleta esitutkintalakia (449/1987).

Tämän lain lisäksi on epäilyttävää liiketoimea koskevien tietojen tallettamisesta, käytöstä ja luovuttamisesta voimassa, mitä poliisin henkilörekistereistä annetussa laissa (509/1995) säädetään poliisiyksikön käyttöön tarkoitetuista henkilörekistereistä lukuun ottamatta lain 24 §:n 2 momenttia.

Edellä 2 momentissa tarkoitettujen tietojen säilytysajoista henkilörekistereissä on voimassa, mitä henkilörekisterilaissa (471/1987) on säädetty.

14 §

Tarkeimmat säännökset

Poliisitoimesta vastaava ministeriö antaa muita asianomaisia ministeriöitä sekä rahoitustarkastusta kuultuaan tarkeimmat säännökset tämän lain 6—11 §:ssä säädetyistä velvollisuuksista sekä niiden täyttämisestä.

15 §

Vahingonkorvausvastuu

Ilmoitusvelvollinen on velvollinen korvaamaan taloudellisen vahingon, joka asiakkaalle on aiheutunut liiketoimen selvittämisestä, epäilyttävästä liiketoimesta ilmoittamisesta taikka liiketoimen keskeyttämisestä tai liiketoimesta kieltäytymisestä vain, jos ilmoitusvelvollinen ei ole noudattanut sellaista huolellisuutta, jota häneltä olosuhteet huomioon ottaen voidaan kohtuudella vaatia.

Ilmoitusvelvollisen korvausvelvollisuudesta on muutoin voimassa, mitä vahingonkorvauslaissa (412/1974) säädetään.

16 §

Rangaistussäännös

Joka rikkoo tämän lain 6 tai 7 §:ssä

säädetyt asiakkaiden tunnistamisvelvollisuuden tai 8 §:ssä säädetyt tunnistamistietojen säilyttämistä koskevan velvollisuuden, on tuomittava *tunnistamisvelvollisuuden rikkomisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

17 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 1998.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 30 päivänä tammikuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

18 §

Siirtymäsäännökset

Tämän lain voimaan tullessa ne rahoitustarkastuksessa sekä sosiaali- ja terveysministeriössä vireillä olevat asiat, jotka tämän lain mukaan kuuluvat selvittelykeskukselle, siirtyvät selvittelykeskuksen käsiteltäviksi.

Lain voimaantullessa rahoitustarkastuksen sekä sosiaali- ja terveysministeriön tallettamat tiedot epäilyttävistä liiketoimista siirretään selvittelykeskukselle. Tietojen tallettamisesta, käytöstä ja luovutuksesta on voimassa mitä 12 §:n 4 momentissa säädetään.

Ministeri *Jouni Backman*

N:o 69

Laki**luottolaitostoinnasta annetun lain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 30 päivänä tammikuuta 1998

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan luottolaitostoinnasta 30 päivänä joulukuuta 1993 annetun lain (1607/1993) 96, 97, 97 a, 100 a ja 100 b §,
sellaisina kuin niistä ovat 97 a, 100 a ja 100 b § laissa 570/1996, sekä
muutetaan 95 § seuraavasti:

95 §

Asiakkaiden tunnistaminen

Luottolaitoksen ja sen konsolidointiryhmään kuuluvan rahoituslaitoksen on todettava vakituisen asiakkaansa henkilöllisyys ja tunnettava asiakkaan liiketoiminnan laatu sekä perusteet palvelun käyttämiselle. Jos on todennäköistä, että asiakas toimii toisen lukuun, tunnistaminen on käytettävissä olevin keinoin ulotettava myös tähän henkilöön.

Asiakkaan tunnistamisesta on lisäksi voimassa, mitä rahanpesun estämisestä ja selvittämisestä annetussa laissa (68/1998) säädetään.

Rahoitustarkastus voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitettussa asiakkaan tunnistamisessa noudatettavista menettelytavoista.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 1998.

Helsingissä 30 päivänä tammikuuta 1998

Tasavallan Presidentti**MARTTI AHTISAARI**Ministeri *Jouni Backman*

HE 158/1997
HaVM 26/1997
EV 221/1997

Neuvoston direktiivi 91/308/ETY

N:o 70

Laki

ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa annetun lain 24 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 30 päivänä tammikuuta 1998

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa 30 päivänä joulukuuta 1993 annetun lain (1608/1993) 24 §:n 1 momentti seuraavasti:

24 §

Vaitiovelvollisuus

Sivukonttorin ja edustuston toimihenkilön vaitiovelvollisuudesta, tietojenanto-oikeudesta ja salassapitovelvollisuuden rikkomisesta sekä edustuston luottotietotoiminnan

harjoittamisesta on soveltuvin osin voimassa, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 94, 94 a, 95 ja 100 §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 1998.

Helsingissä 30 päivänä tammikuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Ministeri *Jouni Backman*

HE 158/1997
 HaVM 26/1997
 EV 221/1997

Neuvoston direktiivi 91/308/ETY

N:o 71

Laki**sijoituspalveluyrityksistä annetun lain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 30 päivänä tammikuuta 1998

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan sijoituspalveluyrityksistä 26 päivänä heinäkuuta 1996 annetun lain (579/1996) 50 §, 51 §:n 3 momentti ja 56 §, sekä
muutetaan 49 §, seuraavasti:

49 §

Asiakkaan tunnistaminen

Sijoituspalveluyrityksen ja sen konsolidointiryhmään kuuluvan rahoituslaitoksen on todettava vakituisen asiakkaansa henkilöllisyys ja tunnettava asiakkaan liiketoiminnan laatu sekä perusteet palvelun käyttämiselle. Jos on todennäköistä, että asiakas toimii toisen lukuun, tunnistaminen on käytettävissä olevin keinoin ulotettava myös tähän henkilöön.

Asiakkaan tunnistamisesta on lisäksi voimassa, mitä rahanpesun estämisestä ja selvittämisestä annetussa laissa (68/1998) säädetään.

Rahoitustarkastus voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitettussa asiakkaan tunnistamisessa noudatettavista menettelytavoista.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 1998.

Helsingissä 30 päivänä tammikuuta 1998

Tasavallan Presidentti**MARTTI AHTISAARI**Ministeri *Jouni Backman*

HE 158/1997
HaVM 26/1997
EV 221/1997

Neuvoston direktiivi 91/308/ETY

N:o 72

Laki**ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen oikeudesta tarjota sijoituspalvelua Suomessa annetun lain 16 §:n muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 30 päivänä tammikuuta 1998

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen oikeudesta tarjota sijoituspalvelua Suomessa 26 päivänä heinäkuuta 1996 annetun lain (580/1996) 16 §:n 1 momentti seuraavasti:

16 §

Vaitiovelvollisuus

Sivuliikkeen ja edustuston toimihenkilön vaitiovelvollisuudesta, tietojenanto-oikeudesta ja salassapitovelvollisuuden rikkomis-

Helsingissä 30 päivänä tammikuuta 1998

sesta on voimassa, mitä sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 48 ja 49 §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 1998.

Tasavallan Presidentti**MARTTI AHTISAARI**Ministeri *Jouni Backman*

HE 158/1997
 HaVM 26/1997
 EV 221/1997

Neuvoston direktiivi 91/308/ETY

2 480301/10

N:o 73

Laki**osuuskuntalain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 30 päivänä tammikuuta 1998

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 28 päivänä toukokuuta 1954 annetun osuuskuntalain (247/1954) 16 i §,
 sellaisena kuin se on laissa 415/1996, sekä
muutetaan 201 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 415/1996, seuraavasti:

201 §
 Jos säästökassatoimintaa harjoittavan osuuskunnan hallintoneuvoston tai hallituksen jäsen tai varajäsen, toimihenkilö tai säästökassatarkastaja ei ole toiminnassaan noudattanut 3 luvun tai rahanpesun estämisestä ja selvittämisestä annetun lain (68/1998) säännöksiä, osuuskunnan tai säästökassatoimintaa koskevien sääntöjen määräyksiä tai viran

omaisten asianmukaisesti antamia säännöksiä tai määräyksiä, lääninhallitus voi säästökassatarkastajan tai osuuskunnan jäsenen hakemuksesta sakon uhalla velvoittaa asianomaisen henkilön täyttämään velvollisuutensa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 1998.

Helsingissä 30 päivänä tammikuuta 1998

Tasavallan Presidentti**MARTTI AHTISAARI**Ministeri *Jouni Backman*

HE 158/1997
 HaVM 26/1997
 EV 221/1997

Neuvoston direktiivi 91/308/ETY

N:o 74

Laki**vakuutusyhtiölain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 30 päivänä tammikuuta 1998

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 28 päivänä joulukuuta 1979 annetun vakuutusyhtiölain (1062/1979) 18 luvun 6 b—6 d §,
 sellaisina kuin ne ovat 6 b ja 6 d § laissa 752/1993 ja 6 c § mainitussa laissa 752/1993 ja laissa 389/1995, sekä
muutetaan 14 luvun 5 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 389/1995, seuraavasti:

14 luku

Vakuutusyhtiöiden valvonta

5 §

Sosiaali- ja terveysministeriö voi antaa vakuutusyhtiölle huomautuksen, kehottaa yhtiötä korjaamaan asian määräajassa tai kieltää yhtiötä jatkamasta ministeriön virheellisenä pitämää menettelyä, jos vakuutusyhtiö ei noudata lakia, toimilupansa, yhtiöjärjestystään tai sosiaali- ja terveysminis-

teriön tämän lain taikka poliisitoimesta vastaavan ministeriön rahanpesun estämisestä ja selvittämisestä annetun lain (68/1998) nojalla antamia säännöksiä tai määräyksiä, jos yhtiö on käyttänyt hyvän vakuutustavan vastaisia menettelytapoja taikka jos yhtiön toiminnassa on ilmennyt väärinkäytöksiä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 1998.

Helsingissä 30 päivänä tammikuuta 1998

Tasavallan Presidentti**MARTTI AHTISAARI**Ministeri *Jouni Backman*

HE 158/1997
 HaVM 26/1997
 EV 221/1997

Neuvoston direktiivi 91/308/ETY

N:o 75

Laki**ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 30 päivänä tammikuuta 1998

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan ulkomaisista vakuutusyhtiöistä 17 päivänä maaliskuuta 1995 annetun lain
 (398/1995) 81—83 §, sekä
muutetaan 17 §:n 1 momentti seuraavasti:

17 §

Pakkokeinot

Sosiaali- ja terveysministeriö voi antaa ulkomaiselle ETA-vakuutusyhtiölle huomautuksen, kehottaa yhtiötä korjaamaan asian määräajassa tai kieltää yhtiötä jatkamasta ministeriön virheellisenä pitämää menettelyä, jos yhtiö ei noudata lakia tai sosiaali- ja terveysministeriön tämän lain taikka poliisi-

toimesta vastaavan ministeriön rahanpesun estämisestä ja selvittämisestä annetun lain (68/1998) nojalla antamia säännöksiä tai määräyksiä, jos yhtiö on käyttänyt hyvän vakuutustavan vastaisia menettelytapoja taikka jos yhtiön toiminnassa on ilmennyt väärinkäytöksiä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 1998.

Helsingissä 30 päivänä tammikuuta 1998

Tasavallan Presidentti**MARTTI AHTISAARI**Ministeri *Jouni Backman*

HE 158/1997
 HaVM 26/1997
 EV 221/1997

Neuvoston direktiivi 91/308/ETY

N:o 76

Laki**vakuutusvälittäjistä annetun lain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 30 päivänä tammikuuta 1998

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan vakuutusvälittäjistä 19 päivänä helmikuuta 1993 annetun lain (251/1993) 20 a ja 21 §,
 sellaisina kuin ne ovat, 20 a § laissa 397/1995 ja 21 § osaksi mainitussa laissa, sekä
muutetaan 17 §:n 1 momentti seuraavasti:

17 §

Pakkokeinot

Sosiaali- ja terveysministeriö voi antaa vakuutusvälittäjälle huomautuksen, kehottaa välittäjää korjaamaan asian määräajassa tai kieltää välittäjää jatkamasta ministeriön virheellisenä pitämää menettelyä, jos vakuutusvälittäjä ei noudata lakia taikka

tämän lain tai rahanpesun estämisestä ja selvittämisestä annetun lain (68/1998) nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä tai jos välittäjän toiminnassa on ilmennyt väärinkäytöksiä.

— — — — —
 Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 1998.

Helsingissä 30 päivänä tammikuuta 1998

Tasavallan Presidentti**MARTTI AHTISAARI**Ministeri *Jouni Backman*

HE 158/1997
 HaVM 26/1997
 EV 221/1997

Neuvoston direktiivi 91/308/ETY

N:o 77

Laki**panttilainauslaitoksista annetun lain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 30 päivänä tammikuuta 1998

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan panttilainauslaitoksista 18 päivänä joulukuuta 1992 annetun lain (1353/1992) 28 a, 28 b ja 38 a §,
 sellaisina kuin ne ovat laissa 769/1997,
muutetaan 15 §, 37 §:n 2 momentti ja 40 §:n 1 momentti,
 sellaisina kuin ne ovat mainitussa laissa 769/1997, sekä
lisätään 28 §:ään uusi 2 momentti, seuraavasti:

15 §

Panttilainauslaitos ei saa vastaanottaa panttattavaksi tarkoitettua esinettä, ellei panttaaja osoita todistettavasti henkilöllisyyttään ja ole täysi-ikäinen tai jos on syytä epäillä, ettei panttaajalla ole oikeutta pantata esinettä.

28 §

Taloudelliselta arvoltaan merkittävistä pan-
 teista on 1 momentista poiketen voimassa,
 mitä rahanpesun estämisestä ja selvittämi-
 sestä annetussa laissa (68/1998) säädetään.

37 §

Rangaistus 33 §:ssä säädetyn salassapito-
 velvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikos-

lain 38 luvun 1 ja 2 §:n mukaan, jollei teos-
 ta muualla laissa säädetä ankarampaa ran-
 gaistusta.

40 §

Jos panttilainauslaitos ei ole toiminnassaan
 noudattanut tätä lakia tai rahanpesun estämi-
 sestä ja selvittämisestä annettua lakia
 (68/1998) taikka niiden nojalla annettuja sään-
 nöksiä tai määräyksiä tai laitoksen yhtiöjär-
 jestystä, rahoitustarkastus voi velvoittaa lai-
 toksen uhkasakolla täyttämään velvollisuuten-
 sa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maalisi-
 kuuta 1998.

Helsingissä 30 päivänä tammikuuta 1998

Tasavallan Presidentti**MARTTI AHTISAARI**Ministeri *Jouni Backman*

HE 158/1997
 HaVM 26/1997
 EV 221/1997

Neuvoston direktiivi 91/308/ETY

N:o 78

Laki

poliisin henkilökistereistä annetun lain 13 §:n 2 momentin 5 kohdan kumoamisesta

Annettu Helsingissä 30 päivänä tammikuuta 1998

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §
Tällä lailla kumotaan poliisin henkilökistereistä 7 päivänä huhtikuuta 1995 annetun lain (509/1995) 13 §:n 2 momentin 5 kohta.

2 §
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 1998.

Helsingissä 30 päivänä tammikuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Ministeri *Jouni Backman*

HE 158/1997
HaVM 26/1997
EV 221/1997

Neuvoston direktiivi 91/308/ETY

N:o 79

Laki**rikoslain 32 luvun 1 §:n muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 30 päivänä tammikuuta 1998

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 19 päivänä joulukuuta 1889 annetun rikoslain (39/1889) 32 luvun 1 §:n 2 momentin 2 kohta,
 sellaisena kuin se on laissa 1304/1993, sekä
lisätään 32 luvun 1 §:n 2 momenttiin,
 sellaisena kuin se on viimeksi mainitussa laissa, uusi 3 kohta seuraavasti:

32 luku

Kätkemisrikoksista

1 §

Kätkemisrikos

Kätkemisrikoksesta tuomitaan myös se,
 joka

2) peittää tai häivyttää 1 kohdassa tarkoite-

Helsingissä 30 päivänä tammikuuta 1998

tun omaisuuden todellisen luonteen, alkupe-
 rän, sijainnin tai siihen kohdistuvat määrää-
 mistoimet tai oikeudet tai

3) jättää tekemättä rahanpesun estämisestä
 ja selvittämisestä annetun lain (68/1998)
 10 §:n mukaisen ilmoituksen taikka vastoin
 10 §:ssä säädettyä kieltoa paljastaa siinä tar-
 koitetun ilmoituksen.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 1998.

Tasavallan Presidentti**MARTTI AHTISAARI**Ministeri *Jouni Backman*

HE 158/1997
 HaVM 26/1997
 EV 221/1997

Neuvoston direktiivi 91/308/ETY

N:o 80

Laki

rahoitustarkastuslain 20 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 30 päivänä tammikuuta 1998

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 11 päivänä kesäkuuta 1993 annetun rahoitustarkastuslain (503/1993) 20 §:n
 1 momentti,
 sellaisena kuin se on laissa 572/1996, seuraavasti:

20 §

Valvontamaksu

na olevien arvopapereiden liikkeeseenlaski-
 joiden suoritettava valvontamaksu.

Rahoitustarkastuksen toiminnasta johtuvien
 kustannusten kattamiseksi on sen valvonnas-
 sa olevien ja julkisen kaupankäynnin kohte-

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maalisi-
 kuuta 1998.

Helsingissä 30 päivänä tammikuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Ministeri *Jouni Backman*

HE 158/1997
 HaVM 26/1997
 EV 221/1997

Neuvoston direktiivi 91/308/ETY

3 480301/10

N:o 81

L a k i**ympäristövahinkovakuutuksesta**

Annettu Helsingissä 30 päivänä tammikuuta 1998

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Soveltamisala

1 §

Lain soveltamisala

Ympäristövahinkojen korvaamisesta annetussa laissa (737/1994) tarkoitetusta, Suomessa harjoitetusta toiminnasta Suomessa aiheutuneesta ympäristövahingosta sekä tällaisen vahingon torjuntakustannuksista ja kustannuksista vahingoittuneen ympäristön saattamiseksi ennalleen maksetaan korvausta tämän lain nojalla, jos:

1) korvausta ei ole täysimääräisesti saatu perityksi siltä, joka on ympäristövahinkojen korvaamisesta annetun lain mukaan vastuussa vahingon korvaamisesta (*korvausvelvollinen*), ja korvausta ei saada korvausvelvollisen vastuuvakuutuksesta; tai

2) korvausvelvollista ei ole saatu selvitettyksi.

Tämän lain nojalla ei korvata sellaisia ympäristövahinkoja, jotka voidaan korvata öljysuojarahastosta annetun lain (379/1974) mukaan.

2 luku

Ympäristövahinkovakuutus

2 §

Vakuuttamisvelvollisuus

Sellaisella yksityisoikeudellisella yhteisöllä, jonka harjoittamaan toimintaan liittyy olennainen ympäristövahingon vaara tai jonka toiminta yleisesti aiheuttaa haittaa ympäristölle, on oltava vakuutus tämän lain mukaan korvattavan vahingon varalta (*ympäristövahinkovakuutus*). Vakuuttamisvelvollisuudesta säädetään tarkemmin asetuksella.

3 §

Vakuuttamisvelvollisuuden valvonta

Alueellinen ympäristökeskus valvoo vakuuttamisvelvollisuuden noudattamista siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

Alueellisella ympäristökeskuksella on oikeus valvontaansa varten saada tiedot voimassa olevista ympäristövahinkovakuutuk-

sista toiminnanharjoittajilta ja 6 §:ssä tarkoitettulta Ympäristövakuutuskeskukselta.

4 §

Vakuutuksenantaja

Ympäristövahinkovakuutuksen voi myöntää sellainen vakuutusyhtiö, jolla vakuutusyhtiölain (1062/1979) tai ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain (398/1995) nojalla on oikeus vahinkovakuutusluokkaan 13 kuuluvan vakuutusliikkeen harjoittamiseen Suomessa.

Tämän lain mukaista vakuutustoimintaa harjoittava vakuutusyhtiö ei saa kieltäytyä myöntämästä ympäristövahinkovakuutusta.

5 §

Vakuutuksenantajan vastuu ja vakuutuskausi

Vakuutuksenantajan myöntämästä ympäristövahinkovakuutuksesta korvataan vahinko silloin, kun korvausta ei saada perityksi korvausvelvolliselta tai korvausta ei saada korvausvelvollisen vastuuvakuutuksesta. Edellytyksenä vahingon korvaamiselle on, että korvausvaatimus on tehty vakuutuskauden aikana.

Vakuutuskausi on kalenterivuosi. Jos vakuutus tulee voimaan kesken kalenterivuotta, ensimmäinen vakuutuskausi päättyy kuluvan kalenterivuoden lopussa.

6 §

Ympäristövakuutuskeskus ja sen jäsenten vastuu

Tässä laissa tarkoitettujen vakuutuksenantajien yhteisten asioiden hoitamista varten on Ympäristövakuutuskeskus. Keskuksen jäseninä ovat kaikki tämän lain mukaista vakuutustoimintaa harjoittavat vakuutusyhtiöt. Keskuksen jäsenet vastaavat yhteisesti keskuksen velvoitteista.

Ympäristövakuutuskeskus vastaa vahingosta silloin, kun:

1) korvausvelvollisella ei ole tämän lain mukaista vakuutusta eikä korvausta ole saatu perityksi korvausvelvolliselta eikä sitä saada myöskään korvausvelvollisen vastuuvakuutuksesta; tai

2) korvausvelvollista ei ole saatu selvitettyksi.

Ympäristövakuutuskeskuksen tehtäväksi voidaan antaa myös niiden vahinkojen korvaaminen, joista vakuutuksenantaja vastaa myöntämänsä vakuutuksen perusteella. Keskus käyttää tällöin vakuutuksenantajan puhevaltaa mahdollisessa oikeudenkäynnissä.

7 §

Ympäristövakuutuskeskuksen hallinto ja valvonta

Ympäristövakuutuskeskuksen päätösvaltaa käyttävät yleiskokous ja hallitus. Yleiskokouksessa kullakin jäsenyhtiöllä on yhtä suuri osuus kokonaisuäänimäärästä kuin jäsenen vastuuosuus on keskuksen sääntöjen mukaisen vastuunjaon perusteella, kun osuus lasketaan läsnä olevien jäsenten kesken. Keskuksen hallituksen valitsee yleiskokous. Hallitukseen kuuluu vähintään neljä ja enintään kuusi jäsentä.

Keskuksella on kaksi yleiskokouksen valitsemaa tilintarkastajaa, joiden tulee olla Keskuskauppakamarin hyväksymiä tilintarkastajia tai tilintarkastusyhteisöjä.

Keskuksessa on neuvottelukunta, jonka tehtävänä on pitää yllä ja edistää jäsenyhtiöiden ja ympäristövahinkovakuutuksen eri sidosryhmien välistä yhteistoimintaa.

Keskuksen hallinnosta ja jäsenten velvollisuuksista määrätään tarkemmin säännöissä, jotka asianomainen ministeriö vahvistaa. Keskuksen sovelletaan lisäksi, mitä yhdistyslaissa (503/1989) säädetään, jollei tästä laista tai keskuksen säännöistä muuta johdu.

Asianomainen ministeriö valvoo keskuksen toimintaa. Valvonnassa noudatetaan soveltuvin osin, mitä vakuutusyhtiölaissa ja ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetussa laissa säädetään vakuutusyhtiön valvonnasta.

8 §

Vakuutusmaksu

Vakuutusmaksu on määrättävä siten, että vahinkoa kärsineen etu turvataan. Maksun on kuitenkin oltava kohtuullisessa suhteessa vakuutuksesta aiheutuviin kustannuksiin. Maksun määrittämisessä on lisäksi otettava huomioon vakuuttamisvelvollisen yhteisön tässä laissa tarkoitettun liiketoiminnan laajuus sekä toimintaan liittyvä ympäristövahingon vaara ja muu ympäristölle aiheutuva haitta.

9 §

Vakuuttamisvelvollisuuden laiminlyönti

Vakuutuksen ottamisen laiminlyönyt vakuuttamisvelvollinen yhteisö on velvollinen laiminlyöntinsä ajalta maksamaan Ympäristövakuutuskeskukselle tämän määräämän keskimääräistä vakuutusmaksua enintään kymmenkertaisena vastaavan hyvikkeen. Hyvikkeen määräämistä koskevaan keskuksen päätökseen haetaan muutosta läänioikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Asianomainen ministeriö antaa säännökset siitä, miten keskimääräinen vakuutusmaksu lasketaan.

Vakuutusmaksu ja 1 momentissa mainittu hyvike viivästyskorkeineen saadaan periä ilman tuomiota tai päätöstä siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin annetussa laissa (367/1961) säädetään.

10 §

Vakuutuksen irtisanominen ja päättyminen

Vakuutus jatkuu vakuutuskauden kerrallaan, jollei sitä irtisanota kirjallisesti viimeistään kolme kuukautta ennen vakuutuskauden loppua. Vakuutuksenottajan irtisanomisilmoitukseen on liitettävä todistus uuden vakuutuksen ottamisesta.

Jos 2 §:ssä tarkoitettu toiminta päättyy tai yhteisö lopettaa toimintansa taikka jos vakuuttamisvelvollisuus muuten lakkaa, vakuutuksenottajan on ilmoitettava siitä kirjallisesti vakuutuksenantajalle. Vakuutus päättyy kuukauden kuluttua siitä, kun ilmoitus on saapunut vakuutuksenantajalle.

11 §

Ministeriön oikeus tietojen saamiseen ja säännösten antamiseen

Vakuutusyhtiön on annettava asianomaiselle ministeriölle tiedoksi ympäristövahinkovakuutuksen yleiset ja erityiset vakuutusehdot viimeistään kuukautta ennen niiden ottamista käyttöön.

Ministeriö voi vaatia, että vakuutusyhtiö ja Ympäristövakuutuskeskus toimittavat ministeriölle selvityksen vakuutusmaksujen perus-

teista, lomakkeista ja muista asiakirjoista, joita yhtiö käyttää asioidessaan vakuutuksenottajien kanssa.

Ministeriö voi antaa säännöksiä vakuutus-ten ja vahinkojen tilastoinnista.

Vakuutusyhtiöiden ja Ympäristövakuutuskeskuksen on ministeriön säätämällä tavalla tehtävä niille tässä laissa säädettyjen tehtävien vaatimia tutkimuksia ja laskelmia.

3 luku

Korvaukset

12 §

Korvauksen määrääminen

Korvaus määrätään noudattaen soveltuvin osin, mitä ympäristövahinkojen korvaamisesta annetussa laissa säädetään. Tämän lain mukaan ei kuitenkaan makseta ympäristövahinkojen korvaamisesta annetun lain 9 §:ssä tarkoitettua etukäteiskorvausta eikä vakuutuksenantajalla ole mainitun lain 10 §:ssä tarkoitettua lunastamisvelvollisuutta.

13 §

Vahinkoa kärsineen omavastuu

Korvauksesta vähennetään vahinkoa kärsineen omavastuuosuutena 2 000 markkaa, jos vahinkoa kärsinyt on luonnollinen henkilö, ja 20 000 markkaa, jos vahinkoa kärsinyt on oikeushenkilö.

Edellä 1 momentissa mainittuja markkamääriä voidaan muuttaa asetuksella, jos yleisen hintatason muutos antaa siihen aihetta.

14 §

Vahinkoa kärsineen myötävaikutus

Jos vahinkoa kärsinyt on myötävaikuttanut vahingon syntymiseen, korvausta maksetaan ainoastaan siltä osin kuin muut syyt ovat vaikuttaneet vahingon syntymiseen. Jos vahinkoa kärsinyt on luonnollinen henkilö, hänen myötävaikutuksensa voidaan ottaa korvausta alentavana tekijänä huomioon kuitenkin vain, jos myötävaikutus on ollut tahallista tai törkeän huolimaton.

15 §

Korvauksen enimmäismäärä

Tämän lain nojalla maksetaan korvausta yhdestä vakuutustapahtumasta enintään 30 miljoonaa markkaa. Kahdesta tai useammasta saman vakuutuskauden aikana ilmoitetusta vakuutustapahtumasta maksetaan korvausta kuitenkin yhteensä enintään 50 miljoonaa markkaa.

Samasta pilaantumistapahtumasta tai muusta vastaavasta häiriöstä aiheutuneet vahingot katsotaan yhdeksi vakuutustapahtumaksi siitä riippumatta, onko korvausvaatimuksia tehty yhden tai useamman vakuutuskauden aikana. Jos tällaisista vahingoista tehdään korvausvaatimuksia eri vakuutuskausien aikana, niiden katsotaan kohdistuvan siihen vakuutuskauteen, jonka aikana ensimmäinen korvausvaatimus on tehty.

Edellä 1 momentissa mainittuja markkamääriä voidaan muuttaa asetuksella, jos yleisen hintatason muutos antaa siihen aiheita taikka jos tämän lain mukaista vakuutustoimintaa harjoittavien vakuutusyhtiöiden määrä tai riskinkantokyky olennaisesti muuttuu.

16 §

Vahinkoa kärsineen selvitysvelvollisuus

Vahinkoa kärsineen on saadaksesen korvausta tämän lain nojalla osoitettava, että:

1) korvausta ei ole saatu perityksi korvausvelvolliselta ulosmittauksessa taikka konkurssin tai muun maksukyvyttömyysmenettelyn alkamisen tai korvausvelvollisen purkautumisen takia ja korvausta ei saada korvausvelvollisen vastuuvakuutuksesta; taikka

2) korvausvelvollista ei saada selville ottaen huomioon vahinkoa kärsineen mahdollisuudet korvausvelvollisuuden selvittämiseen.

17 §

Korvausvaatimuksen esittäminen ja vanhentuminen

Kun korvausta vaaditaan tämän lain nojalla, vahingosta on ilmoitettava kirjallisesti vakuutusenantajalle tai Ympäristövakuutuskeskukselle kolmen vuoden kuluessa siitä, kun vahinkoa kärsinyt on saanut tietää siitä, että korvausta ei saada perityksi korvausvel-

volliselta tai että korvausvelvollista ei ole saatu selvitettyksi.

Erityisestä syystä korvausvaatimus voidaan ottaa tutkittavaksi myöhemminkin kuin 1 momentissa säädetään. Korvausvaatimus on kuitenkin aina esitettävä viimeistään kymmenen vuoden kuluessa vahingon ilmenemisestä.

Jos samaa vahinkoa koskeva korvausasia on vireillä tuomioistuimessa, korvausvaatimus voidaan 1 ja 2 momentissa säädetyn estämättä esittää vuoden kuluessa siitä, kun vahingonkorvausasiassa annettu tuomio on saanut lainvoiman.

18 §

Korvauksen suorittaminen

Korvaus henkilövahingosta on maksettava tai ilmoitettava, ettei korvausta makseta, joutuisesti ja viimeistään kolmen kuukauden kuluttua siitä, kun vakuutusenantaja tai Ympäristövakuutuskeskus on saanut 16 §:ssä tarkoitetun selvityksen ja vakuutus sopimuslain (543/1994) 69 §:ssä tarkoitetut muut korvausasian kannalta tarpeelliset asiakirjat ja tiedot.

Korvaus muusta kuin henkilövahingosta on maksettava vahingosta tehtyä ilmoitusta seuraavan kalenterivuoden huhtikuun aikana. Jollei korvauksen maksaminen ole vielä tällöin mahdollista, korvaus on maksettava viimeistään kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun vakuutusenantaja tai ympäristövakuutuskeskus on saanut 1 momentissa tarkoitetun selvityksen sekä siinä tarkoitetut asiakirjat ja tiedot.

Jos 15 §:ssä mainittu korvauksen enimmäismäärä ei riitä kaikkien samana vakuutuskautena ilmoitettujen vahinkojen täyteen korvaamiseen, se jaetaan korvattavien vahinkojen suuruuden mukaisessa suhteessa. Korvaukset henkilövahingoista on kuitenkin maksettava ennen muita korvauksia. Maksettua korvausta ei peritä takaisin.

Jos tiedossa olevien vahinkotapahtumien perusteella on todennäköistä, että korvausta joudutaan alentamaan 3 momentin mukaisesti, asianomainen ministeriö voi päättää, että korvauksena on toistaiseksi maksettava vain osa täydestä korvauksesta.

19 §

Korvauksen suorittamisen viivästyminen

Jos korvauksen maksaminen viivästyy,

viivästynyt korvaus on maksettava viivästysajalta korotettuna. Korvauksen korotus vuotta kohden laskettuna on korkolain (633/1982) 4 §:n 3 momentissa tarkoitettun korkokannan mukainen. Velvollisuus maksaa korvaus korotettuna ei kuitenkaan koske lakisääteistä vakuutusta harjoittavien vakuutus- tai eläkelaitosten välisiä yhteensovitukseen tai takautumisoikeuteen perustuvia suorituksia.

20 §

Yhteensovitus ja takautumisoikeus

Jos vahinkoa kärsineelle on jo suoritettu vahingon johdosta korvausta jonkin muun lain nojalla, maksettu määrä vähennetään tämän lain mukaisesta korvauksesta.

Jos vahinkoa kärsinyt on saanut korvausta tämän lain nojalla, vahinkoa kärsineen oikeus saada korvausta siltä, joka on vahingosta vastuussa, siirtyy korvauksen maksaneelle vakuutuksenantajalle tai Ympäristövakuutuskeskukselle siihen määrään, jonka se on maksanut korvausta.

21 §

Indeksitarkistus

Tämän lain nojalla henkilövahingoista maksettaviin jatkuviin korvauksiin tehdään indeksitarkistus noudattaen, mitä työntekijäin eläkelain (395/1961) 9 §:ssä säädetään.

Indeksitarkistuksen on velvollinen suorittamaan peruskorvauksen maksamisesta vastuussa oleva vakuutusyhtiö tai Ympäristövakuutuskeskus. Asianomainen ministeriö antaa säännökset siitä, miten korotuksista vakuutusyhtiöille ja keskukselle vuosittain aiheutuvat kulut jaetaan vakuutusyhtiöiden ja keskuksen kesken niiden toiminnan laajuuden mukaan.

4 luku

Erinäisiä säännöksiä

22 §

Ympäristövakuutuslautakunta

Valtioneuvosto asettaa kolmeksi vuodeksi kerrallaan ympäristövakuutuslautakunnan.

Lautakunta toimii Ympäristövakuutuskes-

kuksen yhteydessä, ja sen tehtävänä on antaa ratkaisusuosituksia ympäristövahinkojen korvaamisesta sille, joka vaatii tai jolta vaaditaan korvausta tämän lain nojalla.

Lautakunnan kokoonpanosta sekä asioiden käsittelystä lautakunnassa ja asioiden käsittelystä aiheutuvista kustannuksista säädetään asetuksella.

23 §

Oikeuspaikka

Tässä laissa tarkoitettua korvausta koskeva riita-asia voidaan panna vireille myös siinä käräjäoikeudessa, jonka tuomiopiirissä kantajan kotikunta on.

Korvausta koskeva kanne voidaan panna vireille käräjäoikeudessa vasta kun ympäristövakuutuslautakunta on ensin antanut vakuutuksenantajan tai Ympäristövakuutuskeskuksen korvauspäätöksestä lausunnon.

24 §

Tiedonsaantioikeus

Vakuutuksenantajalla, Ympäristövakuutuskeskuksella ja ympäristövakuutuslautakunnalla on oikeus saada sen käsiteltävänä olevan vakuutus- tai korvausasian selvittämiseksi tarpeelliset tiedot viranomaisilta, terveyden- tai sairaanhoitotoimintaa harjoittavilta, Eläketurvakeskukselta sekä vakuutus- ja eläkelaitoksilta sen estämättä, mitä näiden salassapitovelvollisuudesta säädetään.

25 §

Salassapitovelvollisuus

Se, joka on osallistunut tässä laissa tarkoitettun asian käsittelyyn taikka viran puolesta tai muuten tehtävässään saanut tiedon asian käsittelystä, ei saa luvatta sivulliselle ilmaista seikkaa, joka lain tai asetuksen nojalla on pidettävä salassa.

Rangaistus 1 momentissa säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teko ole rangaistava rikoslain 40 luvun 5 §:n mukaan tai teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

26 §

Asetuksenantovaltuus

Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanosta annetaan asetuksella.

5 luku

Voimaantulo

27 §

Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1999.

Helsingissä 30 päivänä tammikuuta 1998

Ennen tämän lain voimaantuloa harjoitusta toiminnasta johtuneen vahingon korvaamiseen ei sovelleta tätä lakia, vaikka vahinko olisi ilmennyt vasta lain voimaantulon jälkeen.

Tämän lain 2 §:ssä tarkoitettua toimintaa harjoittavan yhteisön on otettava ympäristövahinkovakuutus koko vakuutuskaudeksi kolmen kuukauden kuluessa lain voimaantulosta.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Ympäristöministeri *Pekka Haavisto*

N:o 82

L a k i**vakuutusopimuslain 1 §:n muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 30 päivänä tammikuuta 1998

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 28 päivänä kesäkuuta 1994 annetun vakuutusopimuslain (543/1994) 1 §:n 2 momentti seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

potilasvahinkolain (585/1986) ja ympäristö-
vahinkovakuutuksesta annetun lain (81/1998)
mukaisiin vakuutuksiin, jollei näissä laeissa
toisin säädetä.

Tämä laki ei koske lakisääteistä vakuutusta
eikä jälleenvakuutusta. Lakia sovelletaan
kuitenkin liikennevakuutuslain (279/1959),

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 1999.

Helsingissä 30 päivänä tammikuuta 1998

Tasavallan Presidentti**MARTTI AHTISAARI**Ympäristöministeri *Pekka Haavisto*HE 82/1997
YmVM 11/1997
EV 155/1997

N:o 68—82, 3 arkkia

PÄÄTOIMITTAJA TIMO LEPISTÖ
OY EDITA AB, HELSINKI 1998